

Edunvalvonta- valtuutus

Miniopas

SISÄLLYS

- 3 Mitä edunvalvontavaltuus tarkoittaa?
- 4 Kuinka aloittaa keskustelu edunvalvontavaltakirjan tekemisestä?
- 5 Mitä hyötyä edunvalvontavaltakirjasta on?
- 6 Edunvalvontavaltuus ei ole sama asia kuin edunvalvonta
- 8 Lexlyssä teet edunvalvontavaltakirjan itsellesi sopivalla tavalla

Mitä edunvalvontavaltuutus tarkoittaa?

Tiesitkö, että jos sairastut puolisosi, lapsesi tai muu läheisesi ei voi auttaa sinua virallisten asioittesi hoitamisessa ilman edunvalvontavaltakirjaa?

Edunvalvontavaltakirjalla annat toiselle ihmiselle luvan hoitaa asioitasi. *Edunvalvontavaltakirjalla (edunvalvontavaltuutus) päätät etukäteen ja terveenä ollessa siitä, kuka hoitaa asioitasi tulevaisuudessa, jos oma toimintakykysi jostain syystä heikkenee.* Sinä itse myös päätät, mitä asioita edunvalvontavaltakirjasi määräykset kattavat. Edunvalvontavaltakirjan avulla toinen henkilö voi yleensä vähintäänkin maksaa laskusi, hoitaa omaisuuttasi sekä huolehtia asumisen, hoidon ja hoivan ratkaisuista.

Edunvalvontavaltakirja on määrämuotoinen asiakirja, jonka pitää sisältää lain vaatimat tiedot. Lisäksi se tulee päivätä, allekirjoittaa ja todistaa. Jos edunvalvontavaltakirjan itselleen laatinut henkilö tulee toimintakyvyttömäksi ja hän tarvitsee apua asioitensa hoitamisessa, hänen edunvalvontavaltuutettunsa hakee edunvalvontavaltakirjan vahvistamista holhousviranomaiselta (Digi- ja väestötietovirasto, DVV), jotta valtakirjan nojalla voi toimia.

Edunvalvontavaltakirja on siis kuin voimassa oleva vakuutus sen varalta, ettet itse pysty hoitamaan asioitasi. On mahdollista, ettei edunvalvontavaltakirjaa tarvitse koskaan vahvistaa. Yhtä mahdollista on, että sille ilmenee yllättäen tarve. Ilman edunvalvontavaltakirjaa sinulle määrätään edunvalvoja, joka on viime kädessä virkamies eli yleinen edunvalvoja.

Edunvalvontavaltakirja tulisi olla jokaisella täysi-ikäisellä, sillä sairastuminen, tapaturma tai onnettomuus eivät katso ikää. Kenelläkään ei ole automaattisesti oikeutta käyttää läheisensä pankkitilejä esimerkiksi laskujen maksamiseen saatikka hoitaa toisen taloudellisia tai muita henkilökohtaisia asioita. Tavanomaiset valtakirjat ja tilinkäyttöoikeudet eivät korvaa edunvalvontavaltakirjaa, sillä ne menettävät merkityksensä, jos niiden antaja sairastuu niin, ettei hän voi hoitaa itse omia asioitaan ja on edunvalvonnan tarpeessa.

Ikääntyminen ja sairastuminen herättävät tekemään edunvalvontavaltakirjan ja muut paperit kuntoon, mutta toimintakyky voi heikentyä vaikkapa onnettomuuden, tapaturman, äkillisen sairauskohtauksen tai mielenterveydellisten syiden takia. Siksi edunvalvontavaltakirjan tekeminen on ikään katsomatta meille kaikille tärkeää. Kun haluat, että asiasi hoidetaan haluamallasi tavalla ja oman luottohenkilösi toimesta myös silloin, kun oma toimintakykysi on heikentynyt, teet oman edunvalvontavaltakirjasi ajoissa kuntoon.

Kuinka aloittaa keskustelu edunvalvontavaltakirjan tekemisestä?

Edunvalvontavaltuutetuksi kannattaa valita ihminen, johon luottaa.

Moni kokee, että keskustelua edunvalvontavaltakirjan tekemisestä on hankala aloittaa. Se on ymmärrettävää. Ikävien tilanteiden ja mahdollisen sairastumisen ajattelemisen ei ole kaikkein kevein keskustelunaihe.

Keskustelun aloittamisen vaikeus ei kuitenkaan ole hyvä syy jättää edunvalvontavaltavaltakirja tekemättä.

Vinkejä keskustelun aloittamiseen luottoihmisesi kanssa

- Kerro, että olet pohdiskellut tulevaisuutta ja haluaisit laittaa paperisi kuntoon.
- Kerro, että luotat häneen ja että toivoisit hänen hoitavan asiasi, jos et itse tulevaisuudessa pysty.
- Kysy läheiseltäsi tai luottoihmiseltäsi, miten hän itse haluaisi asioiden järjestyvän, jos ei itse pystyisi hoitamaan asioitaan. Oman tilanteen pohtiminen voi auttaa ymmärtämään mistä puhutaan.
- Kerro mitä tiedät edunvalvontavaltakirjasta – esimerkiksi tämän oppaan avulla. Edunvalvontavaltakirjan ajattelemisen vakuutukseen vertautuvana, tulevaisuutta turvaavana asiakirjana auttaa ymmärtämään, mistä on kyse.
- Voit lähettää tämän oppaan vaikkapa sähköpostitse läheisellesi tai luottoihmisellesi.
- Voitte myös varata ajan maksuttomaan alkukeskusteluun (15 min) Lexlyn perhejuristin kanssa. Yhteystiedot löytyvät tämän oppaan viimeiseltä sivulta.

Mitä hyötyä edunvalvontavaltakirjasta on?

Pidä oman elämäsi asiat omissa käsissäsi. Raha-asioiden hoitoa ja oman näköistä elämää haluamallasi tavalla nyt – ja tulevaisuudessa.

Sinulle

- ▶ Saat itse valita, kuka asioitasi hoitaa, jos et itse pysty. Voit valita valtuutetuksi juuri sen henkilön, johon itse luostat. Voit – ja kannattaa – nimetä hänelle myös varahenkilöt.
- ▶ Saat määrätä itse mitä asioita valtuutuksesi koskee ja kuinka raha-asioitasi ja omaisuuttasi hoidetaan.
- ▶ Et joudu viralliseen edunvalvontaan eli holhoukseen, koska olet itse järjestänyt asiasi lain mahdollistamalla tavalla ennakkoon.
- ▶ Kaikki viralliset tahot tietävät, kuka saa hoitaa ja päättää asioitasi sinun puolestasi.
- ▶ Helpotat läheistesi huolta ja stressiä. Voit olla rauhallisin mielin, kun tiedät, että he voivat pitää sinusta huolta mahdollisimman helpolla tavalla ilman ylimääräistä byrokratiaa.

Valtuutetulle ja muille läheisillesi

- ▶ Asiasi ovat aidosti valtuutettusi käsissä: Valtuutettusi voi hoitaa asioitasi nopeasti, joustavasti ja juuri niin kuin toivot.
- ▶ Elämänhallinta on mahdollista ja käytännön toimenpiteet valtuutetulle mielekkäitä.
- ▶ Muille läheisille on selvää, kenet olet valinnut asioitasi hoitamaan.
- ▶ Valtuutetun ei tarvitse antaa vuosittaista kirjanpitoa (vuositili) holhousviranomaiselle.
- ▶ Valtuutetun ei tarvitse anoa lupaa holhousviranomaiselta hoitaessaan valtuuttajan omaisuutta, jollei valtuuttaja ole erikseen määrännyt joitakin asioita viranomaisen lupaa vaativiksi.

Edunvalvontavaltuus ei ole sama asia kuin edunvalvonta

Jos et koskaan halua joutua edunvalvontaan, sinun täytyy tehdä itsellesi edunvalvontavaltakirja.

Ilman edunvalvontavaltakirjaa läheisesi, esimerkiksi puolisesi, voi huolehtia sinusta ainoastaan ryhtymällä edunvalvojaksesi jos menetät toimintakykysi.

Edunvalvojan rooliin liittyy paljon byrokratiaa, paperityötä ja kuluja. Tee asioidesi hoidosta helpompaa tekemällä edunvalvontavaltakirja.

Kuka tahansa meistä voi joutua sairauden tai onnettomuuden seurauksena tilanteeseen, jossa emme itse kykene huolehtimaan itsestämme ja asioistamme. Tällöin jonkun muun on tehtävä päätökset puolestamme.

Asioistasi huolehtiva ihminen voi olla sinun itsesi ennakkoon valitsema ja valtuuttama ihminen ainoastaan, jos olet tehnyt edunvalvontavaltakirjan.

Jos et ole tehnyt edunvalvontavaltakirjaa, edunvalvojanasi voi toimia läheisesi, mutta viime kädessä edunvalvojana toimii – jos sopivaa tai tehtävään suostuvaista läheistä ei ole – virkamies eli **yleinen edunvalvoja**.

Tässä "vanhanaikaisessa" eli **holhoustoimilain** mukaisessa **edunvalvonnassa** läheinen ihminen toimii huomattavasti ahtaammissa puitteissa kuin jos hän olisi edunvalvontavaltuutettu. Hänellä on myös selvästi enemmän velvollisuuksia. Hän joutuu muuan muassa pitämään tarkkaa kirjanpitoa varojesi käytöstä ja tekemään joka vuosi tilinpäätöksen holhousviranomaiselle.

Edunvalvontavaltuutusta ei voi tehdä enää sitten kun sille olisi akuutti tarve.

Se on ehdottomasti tehtävä etukäteen.

Edunvalvontavaltuutus & Edunvalvontamääräys VERTAILU

Edunvalvontavaltuutus eli edunvalvontavaltakirja tehty

Vahvistaminen Digi- ja väestötietovirastossa (DVV) on yleensä nopeampaa.

Saat itse valita, kuka toimii edunvalvontavaltuutettunasi ja hänen varahenkilöinä.

Läheisten on yksikertaisempaa toimia tekemäsi valtakirjan nojalla.

Tiedät, että antamasi valtuutuksen perusteella toimitaan haluamallasi tavalla.

Voit antaa valtuudet myös sellaisiin toimiin, joita edunvalvoja ei voisi tehdä ollenkaan (lahjat, kiinteistöistä määrääminen). Oikeustoimet eivät ole luvanvaraisia, ellet erikseen niin määrää.

Voit antaa läheisillesi oikeuden saada edunvalvontavaltuutettultasi tietoja asioidesi hoitamisesta.

Valtuutus koskee myös henkilöä eli esim. terveyttä koskevia asioitasi, ei vain taloudellisia toimia.

Edunvalvontavaltuutuksen nojalla toimivan ei tarvitse tehdä toimistaan vuosittain, ellet erikseen niin määrää.

Edunvalvontavaltuutukseen ei käytännössä liity toistuvia viranomais-maksuja. Saat myös itse päättää valtuutetun palkkiosta.

Edunvalvontamääräys eli edunvalvontavaltakirjaa ei ole

Määräyksen hakeminen DW:sta tai käräjäoikeudesta on hitaampaa.

Edunvalvojaksi määrätään joko hakemuksessa ehdotettu henkilö tai viime kädessä yleinen edunvalvoja.

Edunvalvojana toimimiseen liittyy viranomaismääräyksiä ja -menettelyjä, joita pitää noudattaa.

Määrätty yleinen edunvalvoja ei välttämättä tiedä päämiehensä toiveita, eikä hänellä ole velvollisuutta noudattaa niitä.

Edunvalvojaa sitoo holhoustoimilaki. Hän ei esimerkiksi saa antaa puolestasi lahjoja, ja tiettyihin toimiin hänen pitää aina hakea erillistä lupaa.

Edunvalvoja toimii salassapitosäännösten alaisena, eikä hän voi kertoa toimistaan edes läheisten niin pyytessä.

Edunvalvoja määrätään vain taloudellisia asioita silmällä pitäen.

Edunvalvojana toimivan pitää antaa toimistaan vuosittain selvitys holhoustoimelle.

Edunvalvojan palkkiot ja edunvalvontaan liittyvät viranomais- ja lupamaksut saattavat muodostua huomattavaksi kulueräksi.

Lexlyssä teet edunvalvontavaltakirjan itsellesi sopivalla tavalla

Voit tehdä edunvalvontavaltakirjan
itsellesi tai toiselle ihmiselle Lexlyssä kolmella eri tavalla.

1

Voit tehdä edunvalvontavaltakirjan verkkopalvelussamme itsenäisesti. [Klikkaa tästä ja tutustu verkkopalveluumme.](#)

2

Voit tehdä edunvalvontavaltakirjan juristimme avulla etäyhteyksin, eli puhelimen, videoneuvottelun ja sähköpostin kautta. [Varaa aika maksuttomaan alkukeskusteluun.](#)

3

Juristimme voi myös laatia edunvalvontavaltakirjan toimistollamme Helsingissä ja Tampereella. Ajanvaraus asiakaspalvelun kautta.

www.lexly.fi

asiakaspalvelu@lexly.fi
010 3379 150

LEXLY
HELPOIT LAKIPALVELUT

© Lexly Oy 2023